

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΕΛΛΑΔΑΣ**

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ &
ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

**Πάτρα 20.8.2012
Αρ. Πρωτ.: 618**

**Ταχ. Δ/ση: ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
24,**

ΠΑΤΡΑ 26221

ΤΗΛ.: 2610222377, 2610621346

ΦΑΞ: 2610222377

Ηλεκτρ. Δ/ση: <http://geoteepel.gr>

e-mail: geotepel@otenet.gr;

info@geoteepel.gr

Πληροφ.:

**ΘΕΜΑ: «Επισημάνσεις σχετικά με το προσχέδιο διαχείρισης υδάτων διαμερίσματος
Δυτικής Πελοποννήσου»**

ΣΧΕΤ.:

ΠΡΟΣ

Υ.Π.Ε.Κ.Α. / Ειδική Γραμματεία Υδάτων
Μ. Ιατρίδου 2 & Λ. Κηφισίας, ΑΘΗΝΑ 11526
(Για την διαβούλευση επί του σχεδίου ληπτέων
μέτρων διαχείρισης υδατικών πόρων του Υ.Δ.

Δυτικής Πελοποννήσου)

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Ως πίνακας αποδεκτών

Με αφορμή την παρουσίαση του σχεδίου ληπτέων μέτρων διαχείρισης λεκάνης απορροής διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. / Παράρτημα Πελοποννήσου & Δυτ. Στερεάς Ελλάδας θεωρεί απαραίτητο να κάνει τις ακόλουθες επισημάνσεις:

Α. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

1. Όσον αφορά στην εφαρμογή των Κωδίκων Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (BM2-49 και BM1-3) θα πρέπει να μπει σαν βασικό μέτρο η δημιουργία κατά τόπους σημείων συλλογής προς περαιτέρω επεξεργασία των υπολλειμμάτων συσκευασιών φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων καθώς και των περισσευμάτων ψεκαστικών υγρών. Τα παραπάνω είναι προβλήματα που αντιμετωπίζει καθημερινά ο αγρότης και επί των οποίων δεν δίνεται ρεαλιστική λύση με αποτέλεσμα τον συνεχή κίνδυνο υποβάθμισης των υδάτων, υπογείων ή επιφανειακών
2. Στα παραπάνω πλαίσια θα πρέπει να προβλεφθεί η δημιουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων για την ηλεκτρονική καταγραφή όλων των χορηγούμενων σκευασμάτων στα πλαίσια του Ν. 4036/2012
3. Όσον αφορά στον χαρακτηρισμό περιοχών για ένταξη στο πρόγραμμα νιτρορύπανσης (BM1-4) θεωρούμε πως η φιλοσοφία του προγράμματος αυτού πρέπει να αλλάξει ώστε η κατ' αποκοπή ενίσχυση να αντικατασταθεί

4. Στα πλαίσια του παραπάνω μέτρου και συμπληρωματικά στο μέτρο για την διαχείριση αποβλήτων γεωργίας και κτηνοτροφίας (BM2-40) θα πρέπει να προβλεφθούν κίνητρα για την εναλλακτική διαχείριση υπολλειμάτων καλλιεργειών. Πιο συγκεκριμένα μπορεί να προβλεφθούν μονάδες κομποστοποίησης και pelleting προκειμένου να αυξηθεί η οργανική λίπανση και να αντικατασταθεί η χημική λίπανση με ανόργανα λιπάσματα
5. Τα μέτρα που προβλέπουν σύνταξη και αναθεώρηση Γ.Π.Σ. (BM2-13 και BM2-14) και προσδιορισμό της Γεωργικής Γης Υψηλής Παραγωγικότητας (BM2-20) θα πρέπει να ενοποιηθούν. Στόχος πρέπει να είναι η υποχρεωτικότητα προσδιορισμού της Γ.Γ.Υ.Π. (αλλά και άλλων ζωνών πρωτογενούς παραγωγής του μέτρου BM2-15) με την χρήση των επιστημονικών κριτηρίων που προβλέπει η νομοθεσία στα πλαίσια εκπόνησης των Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Α.Α.Π. Μεταξύ άλλων η Γ.Γ.Υ.Π. περιέχει το κριτήριο της αρδευσιμότητας και ως εκ τούτου για την σύνταξη Γ.Π.Σ. θα πρέπει να απασχολείται υποχρεωτικά αρμόδιος επιστήμονας προκειμένου να χωροθετείται η Γ.Γ.Υ.Π.
6. Στα πλαίσια της προτεινόμενης αλλαγής του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των ΓΟΕΒ και ΤΟΕΒ (BM2-21) θα πρέπει να προβλεφθεί η υποχρεωτική απασχόληση επιστημονικού προσωπικού έτσι ώστε να ενσωματωθεί το στοιχείο της επιστήμης στην άρδευση. Επιπλέον θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα χρήσης του νερού των δικτύων αυτών και από την κτηνοτροφία
7. Σε σχέση με τους ΓΟΕΒ και ΤΟΕΒ η άποψη του Παραρτήματος είναι ότι η οργάνωση και λειτουργία τους θα πρέπει να βρίσκεται σε επίπεδο τουλάχιστον Περιφέρειας. Αυτό είναι απαραίτητο την στιγμή που δηλώνουμε ότι το νερό είναι εθνικός πόρος και επομένως η διοίκησή του δεν μπορεί να γίνεται σε επίπεδο Δήμου χωρίς πόρους και πιθανόν προσωπικό
8. Σε ότι αφορά στην χωροθέτηση των ζωνών προστασίας των ΥΥΣ θα πρέπει να προβλέπεται χρονικός περιορισμός για την ολοκλήρωση των διαδικασιών καθώς και αντισταθμιστικά μέτρα για όσους πιθανά θίγονται. Σε κάθε περίπτωση η λογική θα πρέπει να είναι στην διαχείριση των ζωνών αυτών και όχι στην θέσπιση απαγορεύσεων χωρίς να δίνονται ταυτόχρονα λύσεις στα προβλήματα που μπορεί να ανακύπτουν
9. Σχετικά με την αναφορά στο κόστος άρδευσης θα πρέπει οι όποιες αποφάσεις τιμολόγησης να ληφθούν λαμβάνοντας υπόψη την δύσκολη συγκυρία την οποία αντιμετωπίζει ο πρωτογενής τομέας και το γεγονός ότι στο υδατικό διαμέρισμα Δυτικής Πελοποννήσου δεν παρατηρούνται αρνητικά υδατικά ισοζύγια. Το κόστος αυτό θα πρέπει να επιβαρύνει ιδιαίτερα αυτούς οι οποίοι κάνουν κατάχρηση του πόρου
10. Απαιτείται τροποποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 ΥΠΕΚΑ από την οποία προκύπτει ότι για την εκπόνηση περιβαλλοντικής μελέτης για άρδευση απαιτούνται 500 στρέμματα και πάνω σε μια χώρα που το μέσο μέγεθος κλήρου είναι κάτω και από το υποδεκαπλάσιο του παραπάνω

11. Το μέτρο που αναφέρεται σε αντικατάσταση των συμβατικών από βιολογικές καλλιέργειες (BM2-52) θα πρέπει να συνδυαστεί με την εκπόνηση πρότασης για δημιουργία χωροταξικού πλαισίου στον πρωτογενή τομέα στα πλαίσια του οποίου θα χωροθετηθούν ζώνες βιολογικών καλλιεργειών με βάση δεδομένα φυτοπροστασίας
12. Θα πρέπει επίσης να θεσπιστεί νέο νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με την διαχείριση των υδάτων με βασικές αρχές:
- I) Υποχρεωτική παρουσία γεωλόγου και γεωπόνου σε κάθε Καλλικρατικό Δήμο με αποκλειστική αρμοδιότητα:
- α) την συνεχή καταγραφή στοιχείων στάθμης, παροχής και ποιότητας νερού των συλλογικών γεωτρήσεων (υδρευτικών - αρδευτικών),
 - β) τον έλεγχο τοποθέτησης και καταγραφής υδρόμετρων σε κάθε ιδιωτική υφιστάμενη υδροληψία, ώστε να αποφεύγονται φαινόμενα υπεράντλησης που ταυτίζονται συνήθως με φαινόμενα κερδοσκοπίας εις βάρος άλλων γεωτρήσεων του ίδιου υδροφορέα,
 - γ) την επιλεκτική παρακολούθηση των επιμέρους υδρογεωλογικών συστημάτων με καταγραφή πιεζομετρικής στάθμης και ποιότητας υπόγειου νερού από υδροληψίες που θα έχουν καθοριστεί σε συνεργασία με την αρμόδια Υπηρεσία Υδάτων ώστε να υπάρχει μια σφαιρική και αξιόπιστη παρακολούθηση των υδροφόρων οριζώντων,
 - δ) την καταγραφή σε τακτικές περιόδους του υδρολογικού έτους των παροχών των επιμέρους ποταμών και ρεμάτων, σε συνδυασμό με ποιοτική παρακολούθηση των επιφανειακών νερών ώστε να αντιμετωπιστούν έγκαιρα τυχόν πηγές ρύπανσης κυρίως από μονάδες ελαιοτριβείων, ανεξέλεγκτης βιομηχανικής, κτηνοτροφικής και αγροτικής δραστηριότητας,
 - ε) την καταγραφή μετεωρολογικών στοιχείων σε νέους σταθμούς που θα προκύψουν σε επιλεγμένα σημεία σύμφωνα με τα διαχειριστικά σχέδια.
- II) Το ενδεχόμενο της παρουσίας μιας και μόνο κεντρικής Δ/σης Υδάτων ανά υδατικό διαμέρισμα, η οποία:
- α) θα συλλέγει και θα αξιολογεί τα παραπάνω στοιχεία,
 - β) θα προτείνει νέα μέτρα παρακολούθησης,
 - γ) θα καθορίζει τροποποιήσεις των ζωνών προστασίας ανάλογα με τις τάσεις ποιοτικής και ποσοτικής αναβάθμισης ή απαξίωσης των νερών των επιμέρους λεκανών,
 - δ) θα θεσπίσει με αμιγώς επιστημονικά κριτήρια νέα απαγορευτικά μέτρα προστασίας υπόγειων και επιφανειακών νερών καταργώντας τις κανονιστικές αποφάσεις των παλαιών Νομαρχιών
 - ε) θα αξιολογεί και θα αδειοδοτεί άδειες εκτέλεσης και χρήσης νέων υδροληψιών
 - στ) θα επιβάλει πρόστιμα και θα ανακαλεί άδειες που δεν τηρούν τη σχετική νομοθεσία
 - ζ) θα προτείνει και θα αδειοδοτεί νέα συλλογικά έργα αξιοποίησης υπόγειων και επιφανειακών νερών σύμφωνα με τα ισχύον διαχειριστικά σχέδια

η) θα ελέγχει και θα συμβουλεύει τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες των Καλλικρατικών Δήμων κυρίως ως προς την καταγραφή στοιχείων

B. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

1. Όσον αφορά το σύστημα Αλφειού καταγράφεται ότι πρόκειται για ιδιαίτερα τροποποιημένο. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να προσδιοριστούν οι περιοχές οι οποίες στερούνται τα ύδατα που τελικά καταλήγουν στον Αλφειό προκειμένου να περιγραφούν μέτρα για την παροχή αντισταθμιστικών οφελών. Οι περιοχές αυτές είναι κατάντη του λεκανοπεδίου Μεγαλόπολης και συγκεκριμένα περιοχές της Άνω Μεσσηνίας (Δήμος Οιχαλίας) οι οποίες στερούνται τα ύδατα τα οποία αντλούνται από την Δ.Ε.Η. στα πλαίσια της λειτουργίας της στην Μεγαλόπολη. Τα ύδατα αυτά παροχετεύονται στην λεκάνη Αλφειού αντί να τροφοδοτούν την ευρύτερη λεκάνη Παμίσου. Στην προκειμένη περίπτωση πρέπει να προβλεφθούν έργα υδρομαστεύσεων στα ρέματα της περιοχής αλλά και επέκτασης και συντήρησης των αρδευτικών δικτύων
2. Για το σύστημα Αλφειού θα πρέπει να περιγραφεί η δημιουργία μόνιμου παρατηρητηρίου μέτρησης των παραμέτρων των υδάτων που εκτρέπονται από την Δ.Ε.Η. προς τον Αλφειό. Σκοπός είναι να υπάρχει συνεχής παρακολούθηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών. Φορέας πραγματοποίησης του έργου μπορεί να είναι ο Δήμος Μεγαλόπολης μέσα από αίτημα χρηματοδότησης προς το Ε.Α.Π. Μεγαλόπολης
3. Στο σύστημα Παμίσου, Ρωμανού-Χώρας και Φιλιατρών-Κυπαρισσίας πρέπει να προβλεφθούν μέτρα εμπλουτισμού των ΥΥΣ τα οποία παρουσιάζουν προβλήματα υφαλμύρινσης προκειμένου να ελαττωθεί ο χρόνος βελτίωσης των υδατικών αυτών συστημάτων
4. Θα πρέπει να προχωρήσουν άμεσα τα έργα αποχέτευσης καθόλο το παραλιακό μέτωπο της Δυτικής Πελοποννήσου (Πύργος – Κυπαρισσία – Φιλιατρά) προκειμένου να μην κινδυνεύσουν με υποβάθμιση οι παράμετροι των υδάτων κολύμβησης σε αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές
5. Θα πρέπει να ενταθούν οι έλεγχοι συνδέσεων με το δίκτυο αποχέτευσης στις περιοχές Βέργας, Μαντίνειας του Δήμου Καλαμάτας και Δυτικής Μάνης αφού παρατηρείται ότι αν και έχει κατασκευαστεί αποχετευτικό δίκτυο υπάρχει σημαντικός αριθμός μη συνδεδεμένων οικιών και δραστηριοτήτων. Επίσης θα πρέπει να προχωρήσουν οι μελέτες για την αποχέτευση όλων των δήμων και περιοχών της Μάνης
6. Σε όλο το πρόγραμμα μέτρων απουσιάζουν προτάσεις σχετικά με την διαχείριση των δασών της λεκάνης απορροής, μέρος των οποίων ιδιαίτερα στον ορεινό όγκο Ταυγέτου που έχει αποψιλωθεί από πυρκαγιές. Έργα και δράσεις που θα εστιάζονται στην προστασία των δασών από τις πυρκαγιές αλλά και τις αυθαίρετες αλλαγές χρήσης καθώς και υδρονομικά έργα όπως είναι η διευθέτηση χειμάρρων, η δημιουργία υδρονομικών δασών, κ.λ.π που θα ενταχθούν σε ένα συνολικό σχέδιο διαχείρισης των λεκανών απορροής θα πρέπει να αποτελέσουν θέματα προτεραιότητας.

7. Θα πρέπει τα μέτρα για την διαχείριση των ρεμάτων της λεκάνης Παμίσου να συνδυαστούν με την αντιμετώπιση των γεωλογικών φαινομένων διαβρώσεων σε περιοχές της Μεσσηνίας. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να ληφθούν μέτρα ολοκληρωμένης διαχείρισης ρεμάτων όπως Βελίκας, Νέδας και Ριντόμου καθώς και μέτρα ανάδειξης του τελευταίου (φαράγγι Ριντόμου)
8. Στο σχέδιο πρέπει να προβλεφθεί επέκταση των δικτύων ΓΟΕΒ και ΤΟΕΒ και σε περιοχές της Τριφυλίας και Πυλίας προκειμένου να υπάρξει κεντρική διαχείριση του θέματος των αρδεύσεων σε αυτές. Όσον αφορά στους υφιστάμενους ΓΟΕΒ Παμίσου και Αλφειού πρέπει να προβλεφθούν συντηρήσεις των δικτύων τα οποία αυτή την στιγμή βρίσκονται σε πολύ κακή κατάσταση καθώς και στελέχωση αυτών με γεωτεχνικό προσωπικό προκειμένου να υπάρχει συνεχής σχεδιασμός των αρδεύσεων.
9. Τα δίκτυα αυτά πρέπει να επεκταθούν και στις περιοχές της Άνω Μεσσηνίας και πιο συγκεκριμένα του Δήμου Οιχαλίας όπου πρέπει να γίνουν έργα διαχείρισης των τοπικών υδάτων με κατασκευή δικτύων αλλά και ταμειωτήρων προκειμένου να εξυπηρετήσουν ανάγκες άρδευσης υδατοβόρων καλλιεργειών όπως τα κτηνοτροφικά φυτά καθόσον η περιοχή ενδείκνυται για την ανάπτυξη κτηνοτροφίας, την οποία μπορεί να εξυπηρετήσουν οι προαναφερθείσες καλλιέργειες
10. Στην Δημοτική Ενότητα Δωρίου υπάρχει περιοχή αναδασμού και θα πρέπει να γίνει αξιοποίηση της αρδευτικής δεξαμενής της Κοπρινίτσας για την άρδευση της περιοχής αναδασμού. Επίσης είναι απαραίτητη η πρόβλεψη εγκατάστασης και συντήρησης υποδομών οργανωμένης άρδευσης όπως και τοποθέτηση υδρομετρητών
11. Στα πλαίσια μείωσης του κόστους ομαδικής άρδευσης των δικτύων ΓΟΕΒ και ΤΟΕΒ θα πρέπει να προβλεφθεί αντικατάσταση των πιεζοθραυστικών των δικτύων με ΜΗΥΕ προκειμένου το δίκτυο να είναι αυτόνομο ηλεκτρικά προς όφελος των χρηστών αυτού. Το κόστος ηλεκτροδότησης αποτελεί αυτή την στιγμή το μοναδικό σχεδόν έξοδο των οργανισμών οργανωμένης άρδευσης

Τέλος πρέπει να αναφερθεί ότι στο κομμάτι που αφορά τα βασικά μέτρα θα πρέπει να γίνει προσπάθεια ώστε αυτά να έχουν εθνική απήχηση, εφόσον τα βασικά προβλήματα σε όλες τις λεκάνες απορροής είναι ίδια, ώστε να μην παρατηρηθεί το φαινόμενο διαφορετικών βασικών μέτρων ανάμεσα στις διαφορετικές λεκάνες απορροής.

Για την Διοικούσα Επιτροπή
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Σ. Λαμπρόπουλος
Γεωπόνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

2. ΓΕΩΤ.Ε.Ε. / Τμήμα Μελετών & Τεκμηρίωσης
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου
4. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου / Διεύθυνση Υδάτων Δυτικής Ελλάδας
5. Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
6. Περιφέρεια Πελοποννήσου